

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 25 - 31 ม.ค. 2567

เหตุการณ์อื่น ๆ ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- สรุปสถานการณ์โรคไอกรนในประเทศไทย กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2566 – 26 ม.ค. 2567 พบว่าจำนวนผู้ป่วยโรคไอกรน มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยมีการรายงานจำนวนผู้ป่วยเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่เดือน ส.ค. 2566 ถึงปัจจุบันและแนวโน้มยังคงสูงคงที่ การระบาดส่วนใหญ่พบเป็นการระบาดในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยจังหวัดที่มีผู้ป่วยสูงสุด ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานีและนราธิวาส ตามลำดับ ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ผู้ป่วยกลุ่มดังกล่าวกว่าร้อยละ 70 พบว่าไม่เคยได้รับวัคซีน ไม่ทราบประวัติการได้รับวัคซีน และได้รับวัคซีนไม่ครบตามเกณฑ์ ในช่วงเวลาดังกล่าวข้างต้นพบผู้ป่วยยืนยันโรคไอกรนเสียชีวิต 7 ราย อายุระหว่าง 18 วัน – 3 เดือน ซึ่งส่วนใหญ่อายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่สามารถรับวัคซีนได้ (ต่ำกว่า 2 เดือน) สำหรับประเทศไทยนั้น ยังคงมีความเสี่ยงที่จะเกิดการระบาดของโรคดังกล่าวได้ในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (DTP3 ร้อยละ 90)
- 27 ม.ค. 2567 รายงานจาก ASEAN Bio Diaspora Virtual Centre พบผู้ป่วยด้วยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 3 ราย ในรัฐซาราวัก ประเทศมาเลเซีย โดยผู้ป่วย 2 ราย อาศัยอยู่ที่นครกัวจิง เป็นเพศหญิงและเพศชาย อายุ 39 และอายุ 42 ปี ตามลำดับ สำหรับผู้ป่วยรายที่สามอาศัยที่เขตบีนตูลู รัฐซาราวัก เป็นผู้ป่วยเพศชาย อายุ 61 ปี โดยเมื่อปีที่ผ่านมามีผู้ป่วยหญิงดังกล่าวถูกสุนัขจรจัดกัด ส่วนผู้ป่วยชายทั้งสองรายถูกสุนัขและแมวที่เลี้ยงข่วนและกัด ผู้ป่วยทั้ง 3 ราย ไม่ได้ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ขณะนี้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลรัฐซาราวัก

“ โรคไข้หวัดนก ” ตระหนักแต่ไม่ตระหนก

Blue Dot Alert ได้รายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดนกในประเทศกัมพูชา โดยพบผู้ป่วยโรคไข้หวัดนกจำนวน 2 ราย สอดคล้องกับการแถลงของกระทรวงสาธารณสุข ประเทศกัมพูชา ได้รายงานการพบผู้ป่วยโรคไข้หวัดนกจำนวน 2 ราย ซึ่งเป็นเพศชาย โดยผู้ป่วยรายแรกอายุ 3 ปี อาศัยอยู่ที่จังหวัดไพรแวงซึ่งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของกัมพูชา ส่วนรายที่สองอายุ 69 ปี อาศัยอยู่ที่จังหวัดเสียมราฐซึ่งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศ จากผลการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการของสถาบันสาธารณสุขแห่งชาติ กัมพูชา พบว่าผู้ป่วยทั้งสองรายติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N1 นับเป็นผู้ป่วยด้วยโรคดังกล่าวสองรายแรกของประเทศในปี 2567 ขณะนี้ผู้ป่วยทั้งสองรายเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการสอบสวนหาแหล่งแพร่โรค รวมทั้งค้นหาผู้สัมผัสเพื่อทำการควบคุมป้องกันการระบาดในชุมชนต่อไป ทั้งนี้จากการสอบสวนโรคพบว่าในหมู่บ้านของผู้ป่วยทั้งสองรายมีไก่ตายไม่ทราบสาเหตุเป็นจำนวนมาก หลังจากนั้นประมาณ 10 วัน ผู้ป่วยเริ่มแสดงอาการของโรคไข้หวัดนก เช่น มีไข้ ไอ เจ็บคอ คัดจมูก ปวดเมื่อยตามร่างกาย ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย เป็นต้น โดยตลอดปี 2566 ประเทศกัมพูชา พบการตายของสัตว์ปีกเป็นจำนวนมากและมีการรายงานการเกิดโรคในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นระยะ ทำให้เพิ่มโอกาสเสี่ยงของประชาชนจากการเป็นผู้สัมผัสสัตว์ปีกหรือใกล้ชิดสัตว์ปีกป่วยตาย เหล่านี้มากขึ้น รวมถึงเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้สภาพแวดล้อมอาจมีการปนเปื้อนเชื้อไวรัสไข้หวัดนก โดยลักษณะอาการเบื้องต้นของโรคดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับอาการของโรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบนโดยเฉพาะโรคไข้หวัดใหญ่ ซึ่งการวินิจฉัยสาเหตุของโรคในช่วงแรกของการติดเชื้อเป็นไปได้ยาก ฉะนั้นหากมีอาการผิดปกติของระบบทางเดินหายใจหรือมีอาการคล้ายไข้หวัดควรพบแพทย์พร้อมแจ้งประวัติเสี่ยงอย่างละเอียด เช่น ประวัติการสัมผัสสัตว์ปีก มีสัตว์ปีกป่วยตายในบริเวณชุมชนที่อยู่อาศัยหรือมีการเลี้ยงสัตว์ปีกในบริเวณบ้าน เป็นต้น รวมทั้งบุคลากรในสถานบริการสาธารณสุขหากพบผู้ป่วยเข้ารับบริการด้วยอาการโรคระบบทางเดินหายใจควรซักประวัติถึงความเสี่ยงดังกล่าวด้วย เพื่อผู้ป่วยจะได้รับการรักษาที่ถูกต้อง ทั้งยังช่วยลดความเสี่ยงการเกิดการระบาดของโรคดังกล่าวในวงกว้าง

ข้อแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่

จนท. แจ้ง อสต. ประสานกับ จนท. สาธารณสุข ปศุสัตว์ในพื้นที่ ประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านทราบถึงสถานการณ์โรคไข้หวัดนกที่พบในประเทศกัมพูชา หากลูกบ้านพบความผิดปกติในพื้นที่ เช่น มีสัตว์ปีกป่วยตายไม่ทราบสาเหตุ ควรแจ้งผู้ใหญ่บ้าน อสม. อสต. หรือ จนท. ปศุสัตว์อำเภอ ห้ามนำสัตว์ปีกที่ตายไม่ทราบสาเหตุไปบริโภค ซากสัตว์ควรฝังกลบ ทั้งนี้การมีสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ถูกต้อง เช่น การรับประทานอาหารปรุงสุก การสวมหน้ากากอนามัย และการล้างมือก่อนรับประทานอาหารยังช่วยป้องกันโรคดังกล่าวได้ เนื่องจากอาการของโรคไข้หวัดนกในช่วงเริ่มแรกมีอาการคล้ายโรคไข้หวัดใหญ่ ฉะนั้นหากในพื้นที่พบผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ประกอบกับมีประวัติ สัมผัสสัตว์ปีก อาศัยในสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิดสัตว์ปีกหรืออยู่ใกล้พื้นที่ที่มีสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติในระยะเวลา 7 - 14 วัน ก่อนมีอาการ ให้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและปศุสัตว์ในพื้นที่ สำหรับเจ้าหน้าที่ในสถานพยาบาลที่ตรวจพบผู้ป่วยด้วยโรคไข้หวัดใหญ่ควรซักประวัติความเสี่ยงของผู้ป่วยดังกล่าวข้างต้นด้วย

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

ติดต่อ
oic.ddc@gmail.com
02-5903832
www.ddc.go.th/oic

อ้างอิง

- https://www.xinhuathai.com/inter/414320_20240126
- <https://ddc.moph.go.th/odpc11/news.php?news=38193&deptcode=odpc11>
- ขอบคุณภาพจาก : <https://mgronline.com/indochina/detail/9660000090997>